

24.09.2014

Kj/25

§ 310

Sj / Den av ledamoten Terhi Koulumies väckta motionen om nedläggning av centrumbiblioteksprojektet

HEL 2014-002641 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige beslutade i enlighet med stadsstyrelsens förslag anse den av ledamoten Terhi Koulumies väckta motionen vara slutligt behandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Leena Mickwitz, stadssekreterare, telefon: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Terhi Koulumiehen aloite.pdf

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Terhi Koulumies och 13 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden ska avstå från centrumbiblioteksprojektet. Det ser ut att gå så att skattebetalarna i Helsingfors blir tvungna att stå för huvuddelen av kostnaderna. I det allt sämre ekonomiska läget måste staden koncentrera sina satsningar till basservicen, och när det gäller investeringar bör ekonomiskt lönsamma projekt prioriteras. Servicemässigt är närbiblioteken viktigare för invånarna, med andra ord är det inte motiverat i dagens läge att tiotals miljoner investeras i centrumbiblioteket.

Kultur- och biblioteksämnden behandlar i ett utlåtande som den gett med anledning av motionen centrumbiblioteksprojektets betydelse för Helsingfors på ett mångsidigt sätt. Nämnden framhåller bl.a. att projektet ökar innovationen och därigenom kapaciteten i Helsingfors. Centrumbiblioteket möjliggör oförutsedda möten mellan människor och mellan människor och innehåll och för med sig en ny typs verkningsfullhet. Det är fråga om ett innehållsmässigt ambitiöst projekt som lyfter fram nya bibliotekstjänster. Själva byggnaden är viktig för stadsbilden. Byggnaden, som har rönt ovanligt mycket uppskattning,

24.09.2014

Kj/25

kompletterar Medborgartorget och hela serien av offentliga byggnader vid Tölövikén. Den kommer med ordkonst och rörlig bild till området och blir ett exempel på träbyggande. Motsvarande byggnader har tidigare visat sig vara också turistattraktioner.

Nämnden påpekar vidare i utlåtandet att fördelarna med centrumbiblioteket är svåra att värdera i pengar. Erfarenheterna från andra städer tyder emellertid på att byggnader av den aktuella typen har mycket stor inverkan på invånarna när det gäller välbefinnande, kunskaper, möten och nyskapande. Nämnden tar som exempel upp Åbo, Esbo, Amsterdam och Helsingör, där det finns flera års erfarenhet av ett nytt bibliotek och där bibliotekets positiva inverkan på hela staden är ett erkänt faktum.

Stadsstyrelsen meddelar att projektplanen för centrumbiblioteket har avancerat till nämnden. Stadsfullmäktige får besluta om projektet våren 2015.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Uppllysningar

Leena Mickwitz, stadssekreterare, telefon: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Terhi Koulumiehen aloite.pdf

Tiedoksi: Muutoksenhakukielto, valmistelu

Kaupunginkanslia

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 08.09.2014 § 885

HEL 2014-002641 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Terhi Koulumiehen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kaupunginjohtaja

24.09.2014

Kj/25

Jussi Pajunen

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta 13.05.2014 § 56

HEL 2014-002641 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupungin strategiaohjelman 2013-16 mukaan keskustakirjastoa viedään eteenpäin vaarantamatta lähikirjastoverkkoa.

Keskustakirjasto lisää Helsingin innovatiivisuutta ja sitä kautta kapasiteettia. Kirjastosta tulee kaikille avoin, monipuolisesti virikkeellinen julkinen tila. Se inspiroi ja mahdollistaa ennalta arvaamattomia kohtaamisia sekä ihmisten kesken että ihmisten ja sisältöjen välillä tuottaen uudenlaista vaikuttavuutta. Tällainen tila Helsingin keskustasta tällä hetkellä puuttuu. Kirjasto 10:n 800m²:n tila on täysin ylikuormitettu, sitä käyttää yli 2000 ihmistä päivässä. Helsingin yliopiston Kaisa-kirjaston käyttöä on jouduttu rajoittamaan, koska niin suuri osa sen päivittäisistä 6500 kävijöistä on muita kuin akateemisia kansalaisia. Helsinkiläiset käyttävät Kaisaa oman paikan puutteessa.

Vastaavat rakennushankkeet muissa kaupungeissa osoittavat, että tämäntyyppiselle tilalle ja palvelukonseptille on nyky-yhteiskunnissa tilaus. Keskustakirjastohankkeita on meneillään muun muassa Oslossa, Århusissa ja Berliinissä. Birminghamin uusi kirjasto on jo avattu. Kiinan kaupunkeihin rakennetaan vielä isompia hankkeita. Kun Helsingin keskustakirjaston bruttopinta-ala on 18 000 m², valmistui 12 miljoonan asukkaan Guangzhouhun (entinen Kanton) äskettäin 100 000 m²:n kirjasto.

Kirjastotoiminnan kehittämiseksi keskustakirjasto on kunnianhimoinen kattohanke, jolla viedään eteenpäin sekä Helsingin että Suomen kaikkien kirjastojen uusia palveluita. Kehitettäviä alueita ovat muun muassa kirjastojen äänimaisemat ja akustiikka, digitaaliset palvelut, työpajatoiminta, RFID:n hyödyntäminen ja logistiikka. Jo toimiva Lasipalatsin Kaupunkiverstas on kaupunkilaisten itsensä innovoima keskustakirjastoprojekti, joka on osoittautunut menestykseksi.

Monet uudet palvelut liittyvät erityisesti kirjastotilan uudenlaisen käyttöön. Lähikirjastojen roolia julkisina tiloina vahvistaa vastaavasti kaupunginjohtajan toimeksiannosta tehtävä työ niiden aseman vakiinnuttamiseksi myös asukastoiminnan keskuksina ja kaupungin palveluiden majakoina omilla alueillaan.

Helsingin kirjastopinta-ala asukasta kohden (6,1 m²) on muuhun Suomeen (9,3 m²) verrattuna huomattavan pieni. Keskustakirjaston rakentamisen jälkeenkin Helsingin kaikkien kirjastojen yhteenlaskettu pinta-ala olisi pienempi kuin Musiikkitalon pinta-ala. Kirjastoja kuitenkin käyttää lähes 80 % helsinkiläisistä, eli niiden panos-hyötysuhde on erinomainen.

Keskustakirjastosta tulee suomalaisen sivistysajattelun lippulaiva. Valtioneuvosto päätti kesäkuussa 2013 valita Helsingin keskustakirjaston Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlahankkeeksi. Konkreettisenä osoituksena tästä valtio on jo sitoutunut käyttämään keskustakirjaston rakentamiseen 30 miljoonaa euroa, mikä on 22 miljoonaa euroa enemmän kuin avustussääntöjen mukainen valtionosuus. Helsingin kaupungin vetäytyminen hankkeesta tarkoittaisi aivan ilmeisesti sitä, että vaihtoehtoinen juhluvuoden päähankkeeksi julistettava projekti toteutettaisiin muualle kuin Helsinkiin.

Kaupunkikuvallisesti keskustakirjasto on tärkeä. Poikkeuksellisen kiiteltä arkkitehtitoimisto ALAn suunnittelema rakennus täydentää kansalaistorin tilan ja koko Töölönlahden julkisten rakennusten sarjan. Se tuo alueelle sekä sanataiteen että liikkuvan kuvan. Keskustakirjastosta tulee keskeisellä paikalla oleva suomalaisen puurakentamisen esimerkki. Vastaavien rakennusten historia osoittaa, että valmistuttuaan ne ovat pitkään myös turismin vetonauloja. Keskustakirjastossa on matkailijoille myös jatkuvia palveluita kuten mahdollisuus lukea kotimaan lehtiä ja käyttää työasemia.

Keskustakirjaston hyötyjä on vaikea laskea rahassa, mutta sen vaikutus kaupunkilaisten hyvinvointiin, osaamiseen, kohtaamisiin ja uuden luomiseen on muiden kaupunkien kokemusten perusteella erittäin merkittävä. Esimerkiksi Turussa, Espoossa, Amsterdamissa ja Helsingörissä on useamman vuoden kokemus uusista kirjastoista ja niiden positiivinen vaikutus koko kaupunkiin on tunnustettu.

Edellä esitetyillä perusteilla kulttuuri- ja kirjastolautakunta toteaa kantanaan, että keskustakirjaston hankesuunnittelua on syytä jatkaa vahvistetun aikataulun mukaisesti sekä turvata lähikirjastoverkolle myös riittävät henkilöstöresurssit

Käsittely

24.09.2014

Kj/25

13.05.2014 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Sami Muttilainen: Lisätään lause kohdan (11) loppuun "sekä turvata lähikirjastoverkolle myös riittävät henkilöstöresurssit"

Kannattajat: Risto Kolanen

Lautakunta hyväksyi vastaehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

kirjastotoimen johtaja
Tuula Haavisto

Lisätiedot

Tuula Haavisto, kirjastotoimen johtaja, puhelin: 310 85500
tuula.m.haavisto(a)hel.fi